

Formát pre Správu o implementácii Protokolu o registroch únikov a prenosov znečisťujúcich látok v súlade s rozhodnutím I/5 (ECE/MP.PRTR/2010/2/Add.1)

Nasledujúca správa je predložená v zastúpení Slovenskej republiky v súlade s rozhodnutím I/5

Meno pracovníka zodpovedného za predloženie národnej správy:	Ing. Cyril Burda vedúci oddelenia integrovanej prevencie Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky cyril.burda@enviro.gov.sk
Podpis:	
Dátum:	24. august 2021

SPRÁVA O IMPLEMENTÁCII

Predložte, prosím, nasledujúce podrobnosti o pôvode tejto správy

Zmluvná strana	Slovenská republika
<i>NÁRODNÝ KONTAKTNÝ BOD</i>	
Plný názov inštitúcie:	1) Slovenská agentúra životného prostredia 2) Slovenský hydrometeorologický ústav
Meno a titul pracovníka:	1) Ing. Blanka Kapustová, PhD. 2) Ing. Daniela Ďurkovičová
Poštová adresa:	1) Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica, Slovenská republika 2) Jeséniova 17, 833 15 Bratislava, Slovenská republika
Telefón:	1) +421 48 4374161 2) +421 2 5941 5291
Fax:	
E-mail:	1) blanka.kapustova@sazp.sk 2) daniela.durkovicova@shmu.sk

<i>Kontakt na pracovníka pre správu o implementácii (ak je iný):</i>	
Plný názov inštitúcie:	
Meno a titul pracovníka:	
Poštová adresa:	
Telefón:	
Fax:	
E-mail:	
<i>Inštitúcia poverená a zodpovedná za vedenie národného alebo regionálneho registra (ak je iná):</i>	
Plný názov inštitúcie:	Slovenský hydrometeorologický ústav
Meno a titul pracovníka:	Ing. Daniela Ďurkovičová

Poštová adresa:	Jeséniova 17, 833 15 Bratislava, Slovenská republika
Telefón:	+421 2 5941 5291
Fax:	
E-mail:	daniela.durkovicova@shmu.sk

Poskytnite stručný prehľad o procese, ktorým bola táto správa pripravená, vrátane informácií o tom, ktoré štátne úrady boli zapojené alebo prispeli k jej príprave, ako bola konzultovaná s verejnosťou a ako bol výsledok tejto konzultácie braný do úvahy, ako aj o podkladoch, ktoré boli použité pri príprave správy.

Odpoveď:

Správu **vypracovali Národné kontaktné body pre Protokol PRTR**, t. j. Slovenský hydrometeorologický ústav a Slovenská agentúra životného prostredia pod gesciou **Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky**.

Verejné orgány podieľajúce sa na vypracovaní tejto správy:

1) Slovenský hydrometeorologický ústav (ďalej len „SHMÚ”) – príspevková odborná organizácia s celoštátnou pôsobnosťou, zaradená do rezortu Ministerstva životného prostredia SR. Na základe zákona č. 201/2009 Z. z. o štátnej hydrologickej službe a štátnej meteorologickej službe SHMÚ zabezpečuje okrem iného aj vedenie a prevádzkovanie rôznych informačných systémov, v súvislosti s E-PRTR je relevantný Národný register znečisťovania, ktorý plní funkciu národného systému PRTR. SHMÚ vznikol v roku 1969.

2) Slovenská agentúra životného prostredia (ďalej len „SAŽP”) - je odbornou príspevkovou organizáciou Ministerstva životného prostredia SR s celoslovenskou pôsobnosťou zameranou na starostlivosť o životné prostredie a tvorbu krajiny v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja. SAŽP bola zriadená rozhodnutím ministra životného prostredia v roku 1993 ako rozpočtová organizácia, od roku 2001 je príspevkovou organizáciou. SAŽP bola ministerstvom poverená koordinovať plnenie ohlasovacích povinností za sektor životného prostredia v rozsahu právnych predpisov EÚ uvedených v EUR-LEX v kapitole 15.10.10 Životné prostredie.

Proces spracovania správy:

Národný kontaktný bod pre Protokol PRTR (ďalej len „NKB-PRTR”) spracoval podklady a návrh tejto správy, ktorej finálna verzia bola spracovaná po zapracovaní pripomienok verejnosti. Všetky pripomienky verejnosti boli pred ich zapracovaním skonzultované s ich autormi a posúdené vzhľadom k ich relevantnosti pre danú správu Národným kontaktným bodom pre Protokol PRTR.

NKB-PRTR pri spracovaní tejto správy využil údaje a informácie od Ministerstva životného prostredia (ďalej len „MŽP SR”), SHMÚ a Slovenskej inšpekcie životného prostredia (ďalej len „SIŽP”) a z informačných systémov a interných databáz, napr. národný register znečisťovania (prevádzkuje ho SHMÚ), informačný systém IPKZ (prevádzkuje ho SAŽP).

MŽP SR, konkrétne oddelenie integrovanej prevencie ako gestor a koordinátor uplatňovania Protokolu PRTR, odsúhlasilo finálnu verziu správy v súlade s vyhodnotením zaslaných pripomienok.

Harmonogram prác na správe:

Pri vypracovaní správy bol rešpektovaný postup a plánovaný časový harmonogram, ktorý bol odporúčaný Sekretariátom Aarhuského dohovoru a Protokolu PRTR pre prípravu III. Národnej správy o implementácii Protokolu PRTR. Harmonogram pre jednotlivé kroky procesu vypracovania správy bol prispôbený podľa aktuálnej situácie spôsobenej chýbajúcimi personálnymi kapacitami.

Proces prípravy	Požadovaná doba trvania	Termín
Národné konzultácie o obsahu národnej správy o implementácii Protokolu PRTR (ďalej len „NSI-PRTR“)	3 mesiace	november 2020 – január 2021
Vypracovanie prvého návrhu správy	2 mesiace	február - marec 2021
Aktualizácia informácií v prvom návrhu správy	4 mesiace	apríl - júl 2021
Vyhodnotenie pripomienok a konzultácie k návrhu NSI-PRTR	1 mesiac	august 2021
Spracovanie finálnej verzie NSI-PRTR v zmysle akceptovaných pripomienok vrátane prípravy prekladu NSI-PRTR do anglického jazyka	1 mesiac	august/september 2021
Predloženie NSI-PRTR Sekretariátu Protokolu PRTR	9 mesiacov pred riadnym zasadnutím zmluvných strán Protokolu PRTR (MOPP-4)	odporúčaný dátum predloženia správy 21.január.2021 skutočný dátum predloženia správy 20.9.2021

Články 3, 4 a 5

<p>Uved'te legislatívne, regulačné a iné opatrenia, ktorými sú implementované všeobecné ustanovenia v článkoch 3 (všeobecné ustanovenia), 4 (základné prvky systému registra únikov a prenosov znečisťujúcich látok (PRTR)) a 5 (forma a štruktúra).</p>
<p>Popíšte najmä:</p>
<p>(a) so zreteľom na článok 3, odsek 1, opatrenia na zabezpečenie implementácie ustanovení Protokolu, vrátane opatrení na presadzovanie;</p>
<p>(b) so zreteľom na článok 3, odsek 2, opatrenia prijaté na zavedenie rozsiahlejšieho alebo verejne dostupnejšieho PRTR, než aký vyžaduje Protokol;</p>
<p>(c) so zreteľom na článok 3, odsek 3, opatrenia prijaté na zabezpečenie toho, aby zamestnanci zariadení a osoby z radov verejnosti, ktorí ohlásia orgánom verejnej moci porušenie vnútroštátnych právnych predpisov vykonávajúcich tento Protokol zo strany zariadenia, neboli týmto zariadením alebo verejnými orgánmi trestané, stíhané alebo zastrešované z dôvodu ohlásenia daného porušenia predpisov;</p>
<p>(d) so zreteľom na článok 3, odsek 5, či systém PRTR bol integrovaný do iných ohlasovacích mechanizmov, a ak bola takáto integrácia zabezpečená, do ktorých systémov. Viedla integrácia k eliminácii duplicitného ohlasovania? Vyskytli sa nejaké prekážky, ktoré boli prekonané v súvislosti so zaviazaním sa k integrácii a ako boli prekonané?</p>
<p>(e) so zreteľom na článok 5, odsek 1, ako je umožnené vyhľadávať a identifikovať úniky a transfery podľa kritérií uvedených v pododsekoch (a) až (f);</p>
<p>(f) so zreteľom na článok 5, odsek 4, odkaz na prístup url alebo internetovú adresu, kde je register nepretržite a v danom okamihu prístupný, alebo iné elektronické spôsoby s podobným účinkom;</p>
<p>(g) so zreteľom na článok 5, odseky 5 a 6, poskytnite informáciu</p>

o prepojeniach medzi registrom zmluvnej strany a relevantnými existujúcimi, verejne dostupnými databázami súvisiacimi s ochranou životného prostredia, ak existujú, a prepojenie na registre PRTR iných štátov (zmluvných strán).

Odpoveď:

a)

Protokol o registroch únikov a prenosov znečisťujúcich látok (**PRTR**) je súčasťou Aarhuského dohovoru a je prvým medzinárodným nástrojom, ktorého cieľom je umožniť prístup verejnosti k informáciám prostredníctvom založenia koherentných národných registrov. Vstúpenie Protokolu PRTR do platnosti v októbri 2009 bolo významným krokom. Slovenská republika pristúpila ako jedna z prvých zmluvných strán Aarhuského dohovoru k Protokolu PRTR dňa 1. apríla 2008. Prvé zasadnutie zmluvných strán Aarhuského dohovoru k Protokolu o registroch únikov a prenosov znečisťujúcich látok (PRTR MOP-1), sa konalo v Ženeve, v Paláci národov, v dňoch 20. - 22. 4. 2010.

Národný PRTR bol v Slovenskej republike zriadený zákonom Národnej Rady SR č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, ako Národný register uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok do životného prostredia, nazývaný tiež skrátene Národný register znečisťovania (NRZ). Zákom č. 205/2004 Z. z. sa zriadil Národný register znečisťovania a v § 5, § 6 ustanovil podrobnosti o jeho vedení a prevádzkovaní.

V § 8 tohto zákona sú v súvislosti s národným PRTR definované správne delikty a pokuty za porušenie povinností, napr. za nevedenie evidencie, nezhrmažďovanie príslušných údajov, ich neoznamovanie SHMÚ a pod.

Správne delikty rieši a pokuty udeľuje SIŽP.

Výška pokuty môže byť v rozmedzí od 660 Eur do 33 193,91 Eur, uložená môže byť aj opätovne, v závislosti od závažnosti, času trvania protiprávneho konania, tiež v závislosti od rozsahu hrozacej alebo spôsobenej škody a následkov. Výška sumy nožnej pokuty je v podmienkach SR dostatočne odrádzajúca.

V roku 2019 vstúpila do platnosti významná novela zákona č. 205/2004 Z. z. Novela okrem iného zjednodušila komplikované znenie niektorých paragrafov a prehľadnejším spôsobom spojila povinnosti prevádzkovateľov, ktorí sú pod režimami NRZ a IPKZ. Vzhľadom k skráteniu termínu ohlasovania údajov o emisiách do E-PRTR o 4 mesiace bolo potrebné upraviť aj termín oznamovania údajov na národnej úrovni z pôvodného termínu 31. máj na 28. február nasledujúceho kalendárneho roka za predchádzajúci kalendárny rok. Sprísnenie termínov zvýšilo nároky zber, spracovanie a validáciu údajov.

b)

Zákon č. 205/2004 Z. z. v § 5 ods. 3 ustanovuje, že do NRZ sa oznamujú údaje o množstvách prenesených odpadov a množstvách znečisťujúcich látok bez zohľadnenia určených prahových hodnôt. To znamená, že rozsah sprístupnených údajov na národnej úrovni je širší, než ako požaduje Protokol PRTR. Počet požadovaných a ohlasovaných znečisťujúcich látok je 91. Všetky oznamované údaje sú sprístupnené verejnosti na internetovej stránke SHMÚ (<http://ipkz.shmu.sk/>).

Údaje v NRZ sú voľne dostupné verejnosti, ktorá sa môže formou pripomienok, návrhov a otázok podieľať na jeho rozvoji. NRZ je prístupný aj z internetovej stránky informačného portálu MŽP SR s názvom Enviroportál, ktorý spravuje Slovenská agentúra životného prostredia pre MŽP SR (<http://www.enviroportal.sk/environmentalne-temy/starostlivost-o-zp/ipkz-integrovana-prevencia-a-kontrola-zneclistovania/informacny-system-ipkz-1>).

NRZ je sprístupnený aj z internetovej stránky MŽP SR (<http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/integrovana-prevencia-kontrola-zneclistovania/narodny-register-zneclistovania/>), rovnako aj cestou Enviroportálu (<http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/integrovana-prevencia-kontrola->

[zniecistovania/informacny-system-ipkz/informacny-system-ipkz/](#)).

SAŽP v rámci svojej činnosti vykonáva aj bezplatnú konzultačnú činnosť, najčastejšie telefonicky a e-mailom, tiež osobne.

c)

Každý má možnosť upozorniť na porušovanie zákona okrem iného aj anonymne. Kontrolným orgánom je SIŽP, ktorá prešetruje aj anonymne podané podnety a sťažnosti a pristupuje k ich riešeniu rovnako, ako pri riešení podpísaných podnetov a sťažností. Na ochranu každého občana pred prenasledovaním alebo obťažovaním prijala Slovenská republika antidiskriminačný zákon.

V SR nie sú známe prípady, aby zamestnanci zariadení a osoby z radov verejnosti, ktorí ohlásia orgánom verejnej moci porušenie vnútroštátnych právnych predpisov vykonávajúcich tento Protokol zo strany zariadenia, boli týmto zariadením alebo verejnými orgánmi trestané, stíhané alebo zastrášané z dôvodu ohlásenia daného porušenia predpisov.

d)

V SR je zákonom č. 205/2004 Z. z. zavedená osobitná oznamovacia povinnosť do národného PRTR; existujúce relevantné databázy zhromažďujúce údaje o znečisťujúcich látkach vo vodách, ovzduší a o odpadoch slúžia na validáciu dát.

Prevádzkovatelia majú povinnosť oznamovať určené údaje a informácie, len ak už neboli oznámené do iných relevantných informačných systémov. Je snahou v maximálnej miere harmonizovať a validovať oznamované údaje. Problémom je rozdielnosť reportingových požiadaviek na národnej úrovni a na úrovni EÚ.

Národný PRTR (= NRZ) je prepojený s dvomi informačnými systémami, ktoré sú, rovnako ako NRZ, prevádzkované v SHMÚ. Jedná sa o tieto informačné systémy:

- 1) Národný emisný inventarizačný systém,
- 2) Súhrnná evidencia o vodách.

Tieto dva informačné systémy zhromažďujú množstvo údajov o zdrojoch znečisťovania, emisiách do ovzdušia, vypúšťaní odpadových vôd a znečistení obsiahnutom vo vypúšťaných vodách.

Existuje výrazná snaha o ďalšiu minimalizáciu počtu údajov ohlasovaných prevádzkovateľmi, ak tieto údaje, alebo im veľmi podobné, už boli ohlásené v zmysle plnenia iných povinností v oblasti životného prostredia.

Platí, že pri ohlasovaní údajov do NRZ prevádzkovateľ nemusí oznámiť niektoré vybrané údaje, ak ich oznámil do Národného emisného inventarizačného systému alebo do Súhrnnej evidencie o vodách.

Výsledkom týchto opatrení je výrazné zníženie duplicitného ohlasovania, ktoré je záťažou najmä pre prevádzkovateľov.

Národný PRTR (=NRZ) je zároveň informačným systémom verejnej správy; vzťahujú sa preto naň aj požiadavky na čo najefektívnejšie zdieľanie údajov medzi subsystémami informačného systému verejnej správy. Zjednotenie, príp. zdieľanie systémov je však podmienené aj rozsiahlym legislatívnym procesom a potrebnými finančnými prostriedkami; tento proces stále prebieha. SHMÚ sa v rámci výziev aktuálneho Operačného programu Kvalita ŽP úspešne uchádzal o finančnú podporu projektu na prebudovanie NRZ a skvalitnenie jeho funkcionality. Národný PRTR a zlepšenie jeho úrovne je predmetom projektu v rámci Operačného programu Kvalita ŽP. Projekt počas trvania v období 2017 – 2022 zabezpečí zlepšenie úrovne registra, a to vytvorením reprezentatívneho komunikačného a informačného systému podľa platných národných aj európskych požiadaviek, s mapovou a grafickou podporou a sprístupnením údajov verejnosti on-line.

e)

Verejnosť má možnosť vyhľadávať údaje v NRZ podľa ohlasovacieho roku a podľa prevádzkovateľa prevádzkarne. S každým prevádzkovateľom je spojená informácia

o prevádzkarni, jej emisiách do ovzdušia, do vôd, do pôdy a o prenesených odpadoch a odpadových vodách. Prevádzkovateľ NRZ na požiadanie môže spracovať zostavu údajov podľa všetkých kritérií uvedených v písm. a) až f) podľa článku 5 ods. 1.

f)

Požiadavka a forma sprístupnenia údajov národného PRTR verejnosti je definovaná v § 5 a § 6 zákona č. 205/2004 Z. z., ktoré pojednávajú o obsahu NRZ a spôsobe jeho vedenia z pohľadu všetkých zainteresovaných strán (MŽP SR, SHMÚ, prevádzkovatelia ohlasujúci údaje do NRZ).

Požiadavka alebo návrh zo strany verejnosti na možnosť aktívneho zapojenia sa do tvorby národného PRTR nebola dosiaľ zaznamenaná. V prípade takejto aktivity je však SHMÚ ako prevádzkovateľ národného PRTR pripravený vziať do úvahy návrhy verejnosti, ak by mohli prispieť k zlepšeniu funkcionality NRZ.

Národný register znečisťovania je sprístupnený na nasledovných internetových stránkach:

SHMÚ: <http://ipkz.shmu.sk/>

Enviroportál - informačný portál rezortu MŽP SR:

<http://www.enviroportal.sk/environmentalne-temy/starostlivost-o-zp/ipkz-integrovana-prevencia-a-kontrola-zneclistovania/informacny-system-ipkz-1>

MŽP SR: priamy odkaz na NRZ: <http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/integrovana-prevencia-kontrola-zneclistovania/narodny-register-zneclistovania/>, prepojenie cez Enviroportál: <http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/integrovana-prevencia-kontrola-zneclistovania/informacny-system-ipkz/informacny-system-ipkz/>.

g)

Povinnosti v článku 5 ods. 5 a 6 plne zabezpečuje Enviroportál (www.enviroportal.sk).

Enviroportál tvorí základnú platformu pre publikovanie výstupov z informačných systémov, poskytuje autorizované a overené informácie o životnom prostredí na Slovensku i za jeho hranicami, užívateľom slúži na jednotný prístup k informáciám poskytovaným v oblasti životného prostredia. Zároveň je prienikom k informáciám o životnom prostredí uloženým v databázach rezortných odborných organizácií a Ministerstva životného prostredia SR. Poskytované informácie vo veľkej miere prispievajú k zvyšovaniu environmentálneho povedomia obyvateľstva.

Enviroportál je vstupnou bránou ku všetkým informačným systémom rezortu životného prostredia, teda aj Národného registra znečisťovania, teda národného PRTR. Cez Enviroportál je verejnosť nasmerovaná aj do informačného systému IPKZ a v rámci neho do informačného systému E-PRTR, a teda aj na stránky registrov PRTR iných štátov.

Pre účely zákona č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí slúžia aj ďalšie špecializované informačné systémy, ktoré sú prístupné verejnosti cez Enviroportál. Napr. informačný systém nakladania s ťažobným odpadom (https://app.sazp.sk/odpady_tp/), tiež informačný systém environmentálnych záťaží (<https://envirozataze.enviroportal.sk/>).

Verejnosť má možnosť dostať sa aj ku komplexnejším informáciám, ktoré sú často pre pochopenie a interpretáciu údajov v národnom PRTR dôležité. Za účelom sprístupňovania registrov, resp. zoznamov informácií o životnom prostredí je prevádzkovaný systém EnviroInfo – Metainformačný systém rezortu životného prostredia (<http://mis.enviroportal.sk/>), na ktorom sa podieľajú všetky rezortné organizácie a úrady v gescii rezortu životného prostredia. EnviroInfo je internetovou databázovou aplikáciou, ktorá slúži na zber a prezentáciu metaúdajov (opisných informácií) o dokumentoch, databázach, mapách, vektorových a rastrových priestorových údajoch a iných údajoch, ktoré majú v danom kontexte význam pre životné prostredie. Jeho hlavným cieľom je vytvoriť nástroj pre efektívne využívanie informácií, poskytnúť záujemcom okamžitý prístup k spomínaným opisným údajom, a tak uľahčiť identifikáciu informačného zdroja.

Článok 7

Uved'te legislatívne, regulačné a iné opatrenia, ktorými je implementovaný článok 7 (požiadavky na ohlasovanie).
Primerane určite alebo popíšte:
(a) so zreteľom na odsek 1 , či požiadavky na ohlasovanie podľa odseku 1 (a) sú vyžadované národným systémom, alebo či tie, ktoré sa uvádzajú v odseku 1 (b) sú vyžadované národným systémom;
(b) so zreteľom na odseky 1, 2 a 5 , či je to vlastník každej jednotlivej prevádzkarne, od ktorého sa vyžaduje plnenie ohlasovacích povinností, alebo či je to prevádzkovateľ;
(c) so zreteľom na odsek 1 a prílohu I , akýkoľvek rozdiel alebo odlišnosť medzi zoznamom činností, pre ktoré sa vyžaduje ohlasovanie podľa Protokolu, alebo s nimi spojené prahové hodnoty a zoznamom činností a s nimi spojených prahových hodnôt, pre ktoré sa vyžaduje ohlasovanie podľa národného systému PRTR;
(d) so zreteľom na odsek 1 a prílohu II , akýkoľvek rozdiel alebo odlišnosť medzi zoznamom znečisťujúcich látok, pre ktoré sa vyžaduje ohlasovanie podľa Protokolu, alebo s nimi spojených prahových hodnôt, a zoznamom znečisťujúcich látok a s nimi spojených prahových hodnôt, pre ktoré sa vyžaduje ohlasovanie podľa národného systému PRTR;
(e) so zreteľom na odsek 3 a prílohu II , či pre konkrétnu znečisťujúcu látku alebo látky uvedené v prílohe II Protokolu zmluvná strana použila prahovú hodnotu inú než je tá, na ktorú odkazuje odsek (a), a ak áno, prečo;
(f) so zreteľom na odsek 4 , inštitúciu oprávnenú na zber informácií o únikoch znečisťujúcich látok z difúznych/plošných zdrojov špecifikovaných v odsekoch 7 a 8;
(g) so zreteľom na odseky 5 a 6 , akékoľvek rozdiely medzi rozsahom informácií poskytovaných vlastníckmi alebo prevádzkovateľmi v rámci Protokolu a informácií vyžadovaných národným systémom PRTR a či je národný systém založený v prípade ohlasovania prenosov odpadov na rozlišovaní množstva prenášanej látky v prípade (odsek 5 (d) (i)) alebo množstva prenášaného odpadu celkovo (odsek 5 (d) (ii));
(h) so zreteľom na odseky 4 a 7 , pokiaľ boli difúzne/plošné zdroje začlenené do registra, ktoré z nich boli takto začlenené a ako ich môžu užívatelia vyhľadávať a identifikovať v primeranom priestorovom rozlíšení; alebo pokiaľ neboli začlenené, uviesť informácie o opatreniach pre zavedenie ohlasovania difúznych/plošných zdrojov;
(i) so zreteľom na odsek 8 , druhy metodických postupov použitých na získanie informácií o difúznych/plošných zdrojoch.
<i>Odpoveď:</i> a) Vlastníci, príp. prevádzkovatelia zariadení/prevádzkarní oznamujú údaje do národného PRTR podľa článku 7 ods. 1a Protokolu, táto povinnosť je prevzatá a špecifikovaná v zákone č. 205/2004 Z. z. v zmysle § 5 ods. 3. Identifikovanie zariadenia/prevádzkarne sa teda uskutočňuje podľa prahovej kapacity zariadenia, čo je zároveň v súlade s prístupom EÚ (EÚ tiež zvolila identifikáciu podľa prahovej kapacity zariadenia). Požiadavka ohlasovania údajov o emisiách pre národný PRTR je nad rámec PRTR; do národného PRTR povinné osoby (patria k nim aj vlastníci, príp. prevádzkovatelia) oznamujú údaje o emisiách bez ohľadu na prahové hodnoty. b) Oznamovaciu povinnosť majú podľa zákona č. 205/2004 Z. z. majitelia prevádzkarní/zariadení, ale v praxi často funguje zmluvná dohoda medzi majiteľom a

prevádzkovateľom, že oznamuje prevádzkovateľ.

Aby sa vyhlo duplicitnému ohlasovaniu alebo naopak, chýbajúcim ohláseniam, správca národného PRTR (SHMÚ) je v intenzívnom e-mailovom kontakte s prevádzkovateľmi, ktorí aktuálne prevádzkujú zariadenia, spadajúce pod zákon č. 205/2004 Z. z.

c)

Zoznam činností pre národný PRTR je totožný so zoznamom činností v prílohe I Protokolu o PRTR. Zákon č. 205/2004 Z. z. prílohu so zoznamom činností priamo neuvádza, ale v § 6 ods. 5 odkazuje priamo na článok 5 nariadenia EP a R (ES) č. 166/2006.

Rozdiely medzi činnosťami ohlasovanými do národného PRTR a činnosťami v Protokole PRTR nie sú.

Rozdiely sú v prahových hodnotách emisií; pre ohlasovanie do národného PRTR neplatia žiadne prahové hodnoty. Znamená to, že každé zariadenie/prevádzkareň vykonávajúca aspoň jednu z činností uvedených v prílohe I Protokolu o PRTR musí ohlasovať údaje o emisiách, ako to ukladá Protokol PRTR.

d)

Zoznam znečisťujúcich látok, ktoré sa ohlasujú do národného PRTR, je totožný so zoznamom látok uvedených v Protokole o PRTR a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady č. 166/2006 o E-PRTR.

e)

Do národného PRTR sa v zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 205/2004 Z. z. oznamujú všetky emisie zo zoznamu znečisťujúcich látok bez zohľadnenia prahových hodnôt, nie je teda problém zabezpečiť plnenie ohlasovacích povinností. V NRZ sa verejnosti sprístupňujú všetky údaje o ohlásených emisiách, existencia prahovej hodnoty pre ohlasovanie emisií sa zverejňovania netýka.

f)

Inštitúciou oprávnenou pre zber a vyhodnocovanie údajov o emisiách z plošných/difúzných zdrojov znečisťovania je Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMU).

Problematiku emisií z difúzných zdrojov znečisťovania do ovzdušia spracováva SHMÚ v zmysle požiadaviek Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution (CLRTAP), a to len v agregovanej podobe ako sumár za SR. Požiadavky PRTR sú v procese analýzy; E-PRTR požaduje gridovanie 5 × 5 km pre emisie z difúzných zdrojov znečisťovania. Problematika emisií z difúzných zdrojov znečistenia do vôd nie je zatiaľ na národnej úrovni dostatočne riešená. Hlavným problémom sú nepostačujúce kapacity na relevantné činnosti a chýbajúce zdrojové údaje v disagregovanej podobe.

g)

Pokiaľ ide o ohlasovanie údajov o prenosoch odpadov, národný PRTR ide nad rámec Protokolu PRTR. Povinné osoby oznamujú údaje o odpadoch v rozsahu podľa odseku 5 (d) (ii)), teda ako celkové prenášané množstvo; Slovenská republika implementovala prístup založený na množstve prenášaných odpadov. Táto povinnosť je špecifikovaná v zákone č. 205/2004 Z. z. (§ 5 ods. 3 zákona). Prevádzkovatelia oznamujú údaje o množstve preneseného nebezpečného odpadu a ostatného odpadu určeného na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie, a v prípade cezhraničného prenosu nebezpečného odpadu aj meno, adresu spracovateľa a miesto zhodnotenia alebo zneškodnenia odpadu.

(h)

Difúzne/plošné zdroje znečisťovania a emisie z nich vypúšťané nie sú zatiaľ súčasťou národného PRTR. Hlavným problémom sú nepostačujúce kapacity na relevantné činnosti a chýbajúce zdrojové údaje v potrebnej disagregovanej podobe.

i)

Základným zdrojom údajov pre výpočet množstiev emisií z difúzných/plošných zdrojov znečisťovania by malo byť štatistické zisťovanie, ktoré zabezpečuje Štatistický úrad

Článok 8

Pre každý cyklus ohlasovania od ostatnej národnej správy o implementácii (alebo dátumu vzniku platnosti Protokolu), prosím uveďte:

- (a) ohlasovací rok (kalendárny rok, ku ktorému sa ohlasovaná informácia vzťahuje);
- (b) konečný termín/-y, ku ktorému boli vlastníci alebo prevádzkovatelia prevádzkarní povinní ohlasovať poverenej inštitúcii;
- (c) dátum, ku ktorému mala byť informácia v registri prístupná verejnosti, s ohľadom na požiadavky **článku 8** (cyklus ohlasovania);
- (d) či rozdielne konečné termíny pre ohlasovanie zo strany prevádzkarní a sprístupnenie informácií v registri verejnosti boli v skutočnosti dodržané; a ak nie, dôvody omeškania;
- (e) či boli použité postupy elektronického ohlasovania pre uľahčenie zahrnutia/včlenenia požadovaných informácií do národného registra, a ak takéto postupy boli použité, aký bol podiel elektronického ohlasovania zariadeniami/prevádzkarňami a iných softwarových aplikácií na podporu takéhoto ohlasovania.

Odpoveď:

a)

SR ako členský štát EÚ ohlasuje údaje do Európskeho PRTR. SR začala ohlasovať údaje do E-PRTR, a teda aj ohlasovanie údajov na národnej úrovni do národného PRTR systému prebehlo prvýkrát za kalendárny rok 2007 (ešte pred pristúpením Slovenskej republiky k Protokolu PRTR). Doteraz ohlásené údaje do národného PRTR a E-PRTR boli za kalendárne roky: 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 a 2019.

Európska komisia oznamuje do PRTR údaje za všetky členské štáty Európskej únie.

b)

Termín oznamovania údajov na národnej úrovni je 28. február nasledujúceho kalendárneho roka za predchádzajúci kalendárny rok.

Oznamovanie údajov sa uskutočňuje priamo na národnej úrovni; údaje sa neoznamujú na úrovni regiónov alebo krajov.

c)

Termín sprístupnenia údajov verejnosti na národnej úrovni v NRZ (= národný PRTR) je 11. mesiac nasledujúceho kalendárneho roka po skončení oznamovacieho roka. Údaje sú spravidla sprístupnené skôr, po oznámení údajov do E-PRTR.

d)

Prevádzkovatelia dodržiavajú termín pre oznamovanie údajov, ktorým je 28. február nasledujúceho kalendárneho roka, hoci upozorňujú na náročnosť dodržania tohto termínu.

e)

Povinné osoby zasielajú údaje na predpísaných formulároch poštou a elektronickou poštou e-mailom (editovateľný formát .doc alebo .xls). Prevádzkovatelia majú možnosť oznamovať údaje aj v xml formáte, čo zatiaľ ale nevyužívajú. Prevažná väčšina oznámení je podaná elektronickou formou, cestou e-mailu. V súčasnosti pripravovaný nový NRZ rieši možnosť sofistikovanejšej formy podávania hlásení prevádzkovateľmi.

Článok 9

Popíšte legislatívne, regulačné a iné opatrenia zabezpečujúce zhromažďovanie údajov a vedenie evidencie, ako aj ustanovenie druhov metodológií používaných pri získavaní informácií o únikoch a prenosoch, v súlade s článkom 9 (zhromažďovanie údajov a vedenie evidencie).

Odpoveď:

Povinné osoby majú spôsob získavania údajov, metódy stanovenia, frekvencie meraní a podmienky prevádzkovania určené v povolení na vykonávanie činnosti vo svojej prevádzke alebo prevádzkarni, a to buď priamo, alebo cez odkaz na príslušnú legislatívu alebo technickú normu, kde sú uvedené podrobnosti.

V prípade prevádzkarne, ktorá je zároveň prevádzkou IPKZ, systém povoľovania je uvedený v zákone č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia, článok I. Integrované povoľovanie § 21 Náležitosti povolenia. V povolení je uvedená aj požiadavka na oznamovanie ročných údajov do národného PRTR. Požiadavka na uchovávanie dát, ktoré boli ohlasované, ako aj údajov, ktoré boli podkladom pre oznamovanie údajov, je stanovená na 5 rokov (požiadavka je určená v zákone č. 205/2004 Z. z., § 6 ods. 4 písm. b).

V prípade prevádzkarní, ktoré nie sú prevádzkami IPKZ, je systém povoľovania a požiadavky na evidenciu stanovený v príslušnej legislatíve týkajúcej sa ochrany ovzdušia, ochrany vôd, nakladania s odpadmi a pod. Takéto prevádzkarne majú tiež vydané povolenia na vykonávanie činnosti, ktorými sa bližšie (priamo, príp. nepriamo) špecifikujú požiadavky na výkon evidencie a odporúčané metodické postupy pre získavanie informácií.

Metodické postupy, ktoré spracúva alebo odporúča MŽP SR, sú vystavené aj na internetovej stránke MŽP SR, a sú pravidelne aktualizované.

Článok 10

Popíšte pravidlá, postupy a mechanizmy zabezpečujúce kvalitu údajov obsiahnutých v národnom systéme PRTR a čo tieto postupy naznačili o kvalite ohlásených údajov, s ohľadom na požiadavky článku 10 (hodnotenie kvality).

Odpoveď:

Povinné osoby (vlastníci resp. prevádzkovatelia) oznamujú ročné údaje na tlačivách uvedených na internetovej stránke SHMÚ v zmysle požiadaviek zákona č. 205/2004 Z. z.; súčasťou tlačív sú podrobné pokyny pre ich vyplnenie. Pre zabezpečenie dostatočnej kvality oznamovania povinnými osobami sa každoročne uskutočňujú odborné semináre.

Validácia údajov je zabezpečovaná priamo porovnaním so základnými údajmi (výsledky monitorovania, spôsoby výpočtu) v relevantných sektorových informačných systémoch:

- 1) *Národný emisný informačný systém* (prístupný na stránke <http://www.air.sk/neis.php?spirit=c14465fa73b27c224378c16bc25a53a8>) - vedený podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 410/2012 Z. z. k zákonu o ovzduší; systém zbiera údaje o emisiách do ovzdušia;
- 2) *Súhrnná evidencia o vodách* - vedená podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a vykonávacej vyhlášky č. 418/2010 Z. z. k zákonu o vodách; systém zbiera údaje o emisiách do vôd;
- 3) *Regionálny informačný systém o odpadoch* – vedený podľa zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov bude nahradený novým informačným systémom odpadového hospodárstva, ktorý pripravuje MŽP SR podľa aktuálne platného zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; systém umožní vysledovanie materiálového toku odpadu od jeho vzniku až po konečné spracovanie;

Informačné systémy 1) a 2) prevádzkuje SHMÚ, informačný systém 3) vedie

a prevádzkuje MŽP SR.

Nezrovnalosti v údajoch sú konzultované s povinnými osobami, s požiadavkou na odstránenie nezhôd, resp. s požiadavkou o doplnenie informácií a údajov.

Ďalšími nástrojmi na validáciu oznamovaných údajov sú kontrola súladu oznámených údajov s platnými povoleniami na vykonávanie činnosti (rozsah znečisťujúcich látok, určené limity, metódy stanovenia a pod.) a porovnanie oznámených údajov s predchádzajúcim kalendárnym rokom.

Článok 11

Popíšte spôsob/-y, ktorým/-mi sa uľahčuje prístup verejnosti k informáciám obsiahnutým v registri, s ohľadom na požiadavky článku 11 (prístup verejnosti k informáciám).

Odpoveď:

Verejnosť má možnosť vyhľadávať údaje v NRZ podľa ohlasovacieho roku a podľa prevádzkovateľa prevádzkarne. S každým prevádzkovateľom je spojená informácia o prevádzkarni, jej emisiách do ovzdušia, do vôd, do pôdy a o prenesených odpadoch a odpadových vodách. Prevádzkovateľ NRZ na požiadanie môže spracovať zostavu údajov podľa všetkých kritérií uvedených v písm. a) až f) podľa článku 5 ods. 1.

Požiadavka a forma sprístupnenia údajov národného PRTR verejnosti je definovaná v § 5 a § 6 zákona č. 205/2004 Z. z.

Národný register znečisťovania je sprístupnený na internetových stránkach:

SHMÚ: <http://ipkz.shmu.sk>; SHMÚ je poverený vedením a prevádzkovaním NRZ, teda národného PRTR systému; zabezpečuje zber a zhromažďovanie údajov, elektronické spracovanie, validáciu a archiváciu oznamovaných údajov.

Enviroportál - informačný portál rezortu MŽP SR:

<http://www.enviroportal.sk/environmentalne-temy/starostlivost-o-zp/ipkz-integrovana-prevencia-a-kontrola-znecistovania/informacny-system-ipkz-1>

MŽP SR: priamy odkaz na NRZ: <http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/integrovana-prevencia-kontrola-znecistovania/narodny-register-znecistovania/>, prepojenie cez Enviroportál: <http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/integrovana-prevencia-kontrola-znecistovania/informacny-system-ipkz/informacny-system-ipkz/>

Prístup verejnosti plne zabezpečuje Enviroportál (www.enviroportal.sk).

Enviroportál tvorí základnú platformu pre publikovanie výstupov z informačných systémov, poskytuje autorizované a overené informácie o životnom prostredí na Slovensku i za jeho hranicami, užívateľom slúži na jednotný prístup k informáciám poskytovaným v oblasti životného prostredia. Zároveň je prienikom k informáciám o životnom prostredí uloženým v databázach rezortných odborných organizácií a Ministerstva životného prostredia SR. Poskytované informácie vo veľkej miere prispievajú k zvyšovaniu environmentálneho povedomia obyvateľstva.

Enviroportál je vstupnou bránou ku všetkým informačným systémom rezortu životného prostredia, teda aj Národného registra znečisťovania, teda národného PRTR. Cez Enviroportál je verejnosť nasmerovaná aj do informačného systému IPKZ a v rámci neho do informačného systému E-PRTR, a teda aj na stránky registrov PRTR iných štátov.

SAŽP spolu s MŽP SR vydáva odbornú-náučný časopis o životnom prostredí Enviromagazín (dostupný online: <https://www.enviromagazin.sk/index.html>).

SAŽP je aktuálne riešiteľom Národného projektu "Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku". Realizáciou komplexu informačných aktivít má prispieť k systémovému riešeniu problematiky efektívnej informovanosti o kvalite životného prostredia, zlepšovaniu povedomia, ako aj prístupu k informáciám, tvorby nástrojov informovania, poradenstva a podpory výmeny informácií medzi zainteresovanými skupinami, s cieľom

zjednotenia a zefektívnenia komunikácie v oblasti životného prostredia.

V roku 2020 sa začala realizácia integrovaného projektu LIFE zameraného na zlepšenie kvality ovzdušia na Slovensku. Neoddeliteľnou súčasťou projektu je široká škála osvetových, informačných a vzdelávacích aktivít, ako aj aktivít zameraných na zber potrebných údajov, modelovanie kvality ovzdušia a jej monitoring.

Článok 12

Pokiaľ sa vyskytli v registri informácie, ktoré boli evidované ako utajené, naznačte druhy informácií, ktorých vydanie je zadržané/informácie sú utajené, a frekvencia zadržania vydania informácie, s ohľadom na požiadavky článku 12 (utajenie). Vyjadrite sa k skúsenostiam z praxe a prekážkam, ktoré sa vyskytli s ohľadom na riešenie nárokov na utajenie, konkrétne so zreteľom na požiadavky ustanovené v odseku 2.

Odpoveď:

V súvislosti so zverejňovaním informácií v národnom PRTR prevádzkovateľa ani v jednom prípade nevyužili možnosť požiadať o zachovanie dôvernosti informácií. Z tohto dôvodu Slovenská republika nemá skúsenosti s riešením prípadných problémov súvisiacich s utajovaním informácií.

Článok 13

Popíšte možnosti pre účasť verejnosti na vývoji národného systému PRTR, v súlade s článkom 13 (účasť verejnosti na vývoji národných registrov únikov a prenosov znečisťujúcich látok), a akúkoľvek relevantnú skúsenosť s účasťou verejnosti na vývoji tohto systému.

Odpoveď:

Národný PRTR bol zriadený zákonom č. 205/2004 Z. z.; ako každý legislatívny predpis na národnej úrovni podlieha počas jeho tvorby pripomienkovému konaniu, ktorého účastníkom je aj verejnosť. Prostredníctvom elektronického portálu právnych predpisov môže verejnosť vzniesť svoje požiadavky a návrhy k aktuálne pripomienkovanému predpisu.

Národný PRTR je verejne dostupný a verejnosť zatiaľ neuplatnila požiadavky na jeho aktualizáciu. V súčasnosti je v štádiu vývoja nová verzia národného PRTR, ktorá bude užívateľsky prijateľnejšia, s možnosťou komunikácie s užívateľmi národného PRTR a on-line importom údajov od povinných osôb. SHMÚ sa v rámci výziev aktuálneho Operačného programu Kvalita ŽP úspešne uchádzal o finančnú podporu projektu na prebudovanie NRZ a skvalitnenie jeho funkcionality. Národný PRTR a zlepšenie jeho úrovne je predmetom projektu v rámci Operačného programu Kvalita ŽP. Projekt počas trvania v období 2017 – 2022 zabezpečí zlepšenie úrovne registra, a to vytvorením reprezentatívneho komunikačného a informačného systému podľa platných národných aj európskych požiadaviek, s mapovou a grafickou podporou a sprístupnením údajov verejnosti on-line.

Článok 14

Popíšte postupy preskúmania ustanovené v národnej legislatíve, ktoré by mali byť umožnené ktorejkoľvek osobe, ktorá je toho názoru, že jej žiadosť o informáciu bola ignorovaná, neprávom odmietnutá alebo nedostatočne zodpovedaná, a to v súlade s ustanoveniami článku 14 (prístup k spravodlivosti), a akékoľvek využitie tohto nástroja.

Odpoveď:

Relevantné postupy rieši zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám

v znení neskorších predpisov; v súvislosti s informáciami obsiahnutými v národnom PRTR ďalšie podrobnosti sú riešené v zákone č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov. V tomto zákone je stanovená aj povinnosť kontrolného orgánu, ktorým je Slovenská inšpekcia životného prostredia, dohliadať na plnenie ustanovení tohto zákona.

V súvislosti s národným PRTR Slovenská republika nezaznamenala žiadne informácie alebo podania osôb, ktoré by boli toho názoru, že ich žiadosť o informácie bola ignorovaná, neprávom odmietnutá alebo nedostatočne zodpovedaná. NKB-PRTR nedisponuje takýmito informáciami, ani nemá vedomosť o tom, že iná kompetentná inštitúcia takýmito informáciami disponuje.

Článok 15

Popíšte, ako zmluvná strana podporuje povedomie verejnosti o svojom PRTR a uveďte podrobnosti, podľa článku 15 (budovanie kapacít), o:

(a) o úsilí zabezpečiť primerané budovanie kapacít a poskytnutie usmernení zodpovedným úradom a iným orgánom s cieľom pomôcť im pri plnení ich povinností podľa tohto Protokolu;

(b) pomoci a usmerňovaní verejnosti v prístupe k národnému registru pre pochopenie využitia informácií v ňom obsiahnutých.

Odpoveď:

Informácie o národnom PRTR boli a sú pravidelne prezentované na konferenciách, seminároch, workshopoch a školeniach na národnej, ako aj medzinárodnej úrovni; sú publikované v odborných periodikách najmä na úrovni Slovenskej republiky. Národný PRTR je často spomínaný aj v súvislosti s problematikou IPKZ a priemyselných emisií, teda verejnosť dostáva informácie o národnom PRTR aj na podujatiach pojednávajúcich o priemyselných emisiách. Pracovníci SHMÚ sú často pozývaní aj na konferencie a semináre s iným zameraním, nakoľko najmä zo strany prevádzkovateľov priemyselných podnikov je vyjadrovaný záujem o prednášky o predkladaní údajov do NRZ.

Okrem toho, v SAŽP funguje pracovisko IPKZ, ktoré okrem iného zabezpečuje poradenskú a konzultačnú činnosť orgánom štátnej správy, prevádzkovateľom aj verejnosti o IPKZ a súvisiacej problematike, teda aj o PRTR. Každoročne toto pracovisko poskytne niekoľko desiatok konzultácií, všetky sú bezplatné. Toto pracovisko zabezpečuje aj organizovanie seminárov, školení, workshopov a konferencií najmä pre prevádzkovateľov a odbornú verejnosť.

SHMÚ poskytuje verejnosti vysvetľujúce informácie priebežne podľa požiadaviek. Najčastejšou formou je operatívna komunikácia cez e-mail. Otázky bývajú smerované na súvisiace právne predpisy, prahové kapacity, správne vyplňanie tlačív pre oznamovanie emisií a pod.

Za účelom skvalitnenia spôsobu oznamovania údajov, ako aj ich sprístupňovania verejnosti je v SHMÚ realizovaný projekt "Zlepšenie úrovne Národného registra znečisťovania". Projekt je realizovaný v období rokov 2017 – 2022 a financovaný z prostriedkov EÚ prostredníctvom Operačného programu Kvalita životného prostredia.. Hlavným účelom projektu je vytvorenie kvalitnejšieho informačného systému zodpovedajúceho súčasným požiadavkám a so širokým užívateľským rozhraním. Prevádzkovatelia budú do informačného systému oznamovať údaje cez autorizovaný prístup on-line. Import údajov bude zabezpečený kontrolou kvality oznamovaných údajov. Súčasťou riešenia projektu je sprístupnenie údajov verejnosti cez internet s možnosťou výberu v slovenskom a anglickom jazyku. V súčasnosti je informačný systém v štádiu testovania. SHMÚ oslovil užívateľov systému za účelom testovania oznamovania ročných údajov o emisiách; prevádzkovatelia prejavili ochotu zúčastniť sa takýchto aktivít. Po zrealizovaní výstupov projektu bude nasledovať séria školení s cieľom oboznámiť užívateľov, najmä prevádzkovateľov, so spôsobom oznamovania údajov v novom informačnom systéme.

Článok 16

Popíšte ako uznáte za vhodné, ako zmluvná strana spolupracuje a pomáha iným zmluvným stranám a povzbudzuje k spolupráci medzi relevantnými medzinárodnými organizáciami, konkrétne:

- (a) pri medzinárodných akciách na podporu cieľov tohto Protokolu, v súlade s **odsekom 1 (a)**;
- (b) na základe vzájomnej dohody medzi dotknutými zmluvnými stranami pri vykonávaní národných systémov podľa tohto Protokolu, v súlade s **odsekom 1 (b)**;
- (c) pri zdieľaní informácií podľa tohto Protokolu o cezhraničných únikoch a prenosoch, v súlade s **odsekom 1 (c)**;
- (d) pri zdieľaní informácií podľa tohto Protokolu týkajúcich sa prenosov medzi zmluvnými stranami, v súlade s **odsekom 1 (d)**;
- (e) pri poskytovaní technickej pomoci zmluvným stranám, ktoré sú rozvojovými krajinami a zmluvným stranám s ekonomikou v prechodnom období vo veciach súvisiacich s týmto Protokolom, v súlade s **odsekom 2 (c)**.

Odpoveď:

a)

Slovenská republika sa ako členský štát EÚ pravidelne zúčastňuje na zasadnutiach pracovných skupín pre E-PRTR, ktoré Európska komisia koordinuje v súlade s požiadavkami PRTR a informuje prítomných o činnostiach týkajúcich sa Protokolu PRTR.

b)

V rámci zasadnutí pracovných skupín k E-PRTR niektoré členské štáty prezentovali národné PRTR, uvedené informácie mohli byť nápomocné pri budovaní a vývoji národných PRTR ďalších štátov.

c)

SR má so všetkými susednými štátmi na základe bilaterálnych zmlúv zriadené pracovné skupiny pre ochranu hraničných vôd. Každá relevantná informácia, ktorá môže mať vplyv na kvalitu hraničných tokov, je predmetom výmeny informácií a v prípade potreby osobitne riešená na zasadnutiach pracovných skupín.

d)

Pokiaľ ide o informácie týkajúce sa prenosov medzi zmluvnými stranami, Slovenská republika poskytuje na základe písomnej požiadavky Poľsku informácie o ročných množstvách prenosov nutrientov v dvoch hraničných vodných tokoch.

e)

Slovenská republika poskytla a poskytuje relevantnú technickú pomoc iným zmluvným stranám s ekonomikou v prechodnom období formou účasti v projektoch, ktoré majú okrem iného za cieľ pripraviť danú krajinu na členstvo v EÚ.

V SR od roku 1997 aktívne pôsobí **Regionálne centrum Bazilejského dohovoru** (ďalej len „RCBD“), ktoré je súčasťou SAŽP. RCBD spolupracuje s viacerými krajinami, veľmi intenzívne napr. s Moldavskom.

V rokoch 2016 – 2018 RCBD koordinovalo projekt *Vytvorenie počiatočného hodnotenia Minamatského dohovoru o ortuti v Macedónsku*. Projekt bol financovaný z prostriedkov UNEP/GEF a bol týmito inštitúciami aj riadený. Výstupy projektu (napr. databáza ortuti, návrh stratégie pre ratifikáciu Minamatského dohovoru, vybudovaná sieť kapacít na manažment ortuti) napomohli implementácii MD.

V rokoch 2017 – 2018 RCBD realizovalo projekt oficiálnej rozvojovej pomoci Moldavsku *Podpora efektívnej implementácie Bazilejského dohovoru v súvislosti s plnením reportingových povinností Moldavskej republiky*. Projekt bol zameraný na

systémové zmeny v odpadovom hospodárstve súvisiace so zavedením systému zberu dát a inventarizácie. Tým bol vytvorený základ pre plnenie povinností podávania hlásení o produkcii odpadov, spôsobe ich zneškodňovania a cezhraničnej preprave.

V rokoch 2017 – 2019 RCBD realizovalo projekt oficiálnej rozvojovej pomoci *Budovanie kapacít na implementáciu rozšírenej zodpovednosti výrobcov v Moldavskej republike* (SlovakAid).

V rokoch 2019 – 2020 sa realizoval projekt s Moldavskom *Posilnenie kapacít súvisiacich so zberom dát v oblasti národného reportingu pre Bazilejský a Štokholmský dohovor, odoziev na import pre Rotterdamský dohovor a ciele udržateľnosti (UNEP/MAP)*.

V rokoch 2019 - 2021 sa realizuje projekt s Moldavskom *Budovanie inštitucionálnych kapacít na posilnenie efektívneho fungovania manažmentu v odpadovom hospodárstve*. V rámci projektu boli spracované pre inšpekciu ŽP metodické pokyny a zabezpečené špeciálne školenia.

Informácie o činnosti RCBD a horeuvedených projektoch sa nachádzajú na internetovej stránke SAŽP a jej pracoviska RCBD <https://bcrc.sazp.sk/>. Projekty realizované pracovníkmi RCBD uvádzané v tejto správe patria k prierezovým projektom dotýkajúcim sa viacerých oblastí ochrany životného prostredia, a svojou povahou a výstupmi sa dotýkajú aj oblasti zastrešovanej Protokolom PRTR.

SAŽP zároveň neustále vyhľadáva nové príležitosti na spoluprácu v oblasti technickej pomoci a podpory v ďalších krajinách južnej a juhovýchodnej Európy, najmä v súvislosti s budúcim možným členstvom týchto krajín v EÚ. V roku 2015 bola nadviazaná spolupráca s MŽP Moldavska, ktorá po zriadení agentúry životného prostredia intenzívne pokračuje na úrovni ministerstiev, ako aj partnerských agentúr. Naďalej trvá záujem oboch strán pokračovať v úspešnej spolupráci na vzájomných projektoch.

Významnou mierou sa na realizácii projektov pomoci tretím krajinám podieľa **Výskumný ústav vodného hospodárstva (VÚVH)**. Mnohé projekty vedú k zlepšeniu monitoringu znečistenia a k posilneniu kapacít v tretích krajinách zodpovedných za implementáciu monitorovacích sietí.

V období 2017 – 2018 VÚVH realizoval projekt v Moldavsku *Budovanie inštitucionálnych kapacít pre národný systém monitoringu povrchových vôd v súlade s Rámcovou smernicou o vode 60/2000/EU*. V Moldavsku boli vyhodnotené potreby existujúceho monitorovacieho programu povrchovej vody a následne bol aplikovaný národný monitorovací program kvality povrchovej vody. Finančnú podporu poskytol Rozvojový program OSN.

V rokoch 2017 – 2019 Slovensko participovalo na projekte Európskej environmentálnej agentúry (EEA) o implementácii aktivít projektu východného partnerstva s názvom *Podpora v oblasti zdieľania odbornosti a vedomostí Eionet praxe v Slovenskej republike v environmentálnom hodnotení a implementácii princípov podľa SEIS (ENI SEIS II)*. Na projekte so **Slovenskou agentúrou životného prostredia (SAŽP)** a **Ministerstvom životného prostredia SR (MŽP SR)** participovalo šesť (6) krajín východného partnerstva: Azerbajdžan, Arménsko, Bielorusko, Gruzínsko, Moldavsko a Ukrajina. Hlavným cieľom projektu bolo podporiť ďalšiu implementáciu princípov zdieľaných environmentálnych informačných systémov (SEIS) a skvalitniť národné kapacity pre poskytovanie informácií o ŽP. Úspešný projekt viedol k pokračovaniu; v roku 2020 sa začal projekt *Pokračovanie Eionet podpory pre spracovávanie správ o stave životného prostredia pod záštitou projektu ENI SEIS II v krajinách východného partnerstva*.

SR si uvedomuje, že spolupráca je žiadaná aj s krajinami mimo priestoru EÚ a budúceho rozšírenia EÚ, aj keď najintenzívnejšia je spolupráca a pomoc práve krajinám v rámci budúceho predpokladaného rozšírenia EÚ.

V roku 2019 sa uskutočnila návšteva odborníkov zo štátnej správy a praxe z Kazachstanu, v Slovenskej republike sa uskutočnila séria pracovných stretnutí a workshopov. Spolupráca medzi rezortami životného prostredia Slovenska a Kazachstanu

vedú k príprave environmentálnej reformy v Kazachstane.

V roku 2019 Slovensko zabezpečilo študijnú návštevu pracovníkov z Republikového centra štátnej ekologickej expertízy pre zvyšovanie kvalifikácie MŽP Bieloruska.

Poskytnite akékoľvek ďalšie vyjadrenia relevantné k implementácii Protokolu. Uvítame, ak zmluvné strany popíšu akékoľvek prekážky alebo problémy, ktoré sa vyskytli pri zavádzaní registra, získavaní údajov a ich vkladania do registra.

Odpoveď:

Problematickým sa javí nedostatočné zabezpečenie personálnych kapacít, ako i finančných zdrojov pre lepšiu implementáciu Protokolu PRTR. S vyššie uvedeným nedostatkom finančných zdrojov v štátnej správe následne súvisí odliv kvalifikovaných expertov do súkromnej sféry. Súčasný stav kapacít preto umožňuje kompetentne zabezpečovať predovšetkým základné plnenie povinností a požiadaviek. Riešenie zmienených problémov bude zabezpečené prostredníctvom finančnej podpory pre projekty z Operačného programu Kvalita životného prostredia a projektov z Plánu obnovy, čo by mohlo umožniť venovať sa aktivitám pre rozvoj PRTR nad rámec požiadaviek Protokolu.